

Η πυρπόληση της «αιώνιας πόλης» - Ποιος έκαψε την Ρώμη; Ο Νέρωνας ή ο Παύλος;

Φίλτατοι Συνέλληνες,

Το θέμα που θα διαπραγματευτώ είναι καρπός μακροχρονίου έρευνας και μελέτης και, αισθάνομαι την ανάγκη να την κοινωνήσω μαζί σας. Θα προσπαθήσω να είμαι σύντομος και ακριβολόγος, τα στοιχεία που θα παρουσιάσω έχουν ιστορικές βάσεις και αποδείξεις και δεν αποτελούν καρπόν αυθαιρεσίας, ούτε και εμπάθειας, αλλά είναι παρμένα από τα ίδια τα αντικρουόμενα και ασύγχρονα έργα των ίδιων των πρωταγωνιστών.

Ο κάθε σοβαρός ερευνητής οφείλει εάν σέβεται τον εαυτόν του, αλλά και το ακροατήριο του να φέρει καθαρούς λευκούς κρυστάλλινους και όχι παραμορφωτικούς φακούς, να εξιστορεί τα αληθή γεγονότα και τα συμπεράσματα να εξάγονται στο τέλος κατόπιν γονίμου διαλόγου. Προς άρσην κάθε παρανοήσεως και συμπληρώσεων, τονίζω κανείς δεν διδάσκει κανέναν, ο μόνος διδασκόμενος είναι πάντοτε ο εκάστοτε ομιλητής, διότι εντρυφεί και εμβαθύνει στο εξεταζόμενο θέμα αρκετό καιρό, εάν φυσικά σέβεται το ακροατήριό του και δεν ενεργεί σκόπιμα και κακόβουλα.

Το σημερινό μας θέμα είναι από τα πλέον δύσκολα, διότι είναι ταμπού και έχει εδραιωθεί επί 1900 και πλέον χρόνια, με μία παραπληροφόρηση και με έναν θρησκευτικό φανατισμό και μίσος που δύσκολα ανατρέπονται, αλλά θα πρέπει σαν τέκνα του ελληνικού φωτός να μην μας πτοεί τίποτα. Διότι Θείον, Φως και Αλήθεια είναι έννοιες συγκλίνουσες και ταυτόσημες, που μόνον με τον ελληνικό λόγο είναι δυνατόν να τις προσεγγίσουμε και να τις κατανοήσουμε εν μέρει και όχι με την άκρατο, άλογο και στείρα πίστη και την κατ' αποκάλυψιν αλήθεια, που επινόησαν διάφοροι για τους δικούς τους σκοπούς ανά τους αιώνες, οδηγώντας έτσι την ανθρωπότητα σε ποταμούς αίματος, στον σκοταδισμό και στην σημερινή

επάρατο νεοβάρβαρη παγκοσμιοποίηση.

Αλλά ας εισέλθουμε στο θέμα, διότι η κλεψύδρα είναι αμείλικτη, που δεν είναι άλλο από το ερώτημα των σκεπτομένων ανθρώπων για δύο χιλιετίες.: «Ποιός έκαψε την Ρώμη και γιατί παραποίησαν την ιστορική αλήθεια;» ...

Ας εξετάσουμε εν συντομίᾳ τον βίο και την πολιτεία του πρωταγωνιστή Σαούλ, που δεν είναι αντίστοιχα Παύλος στα λατινικά, όπως ψέματα μας έχουν μάθει. Το Paulus στα λατινικά σημαίνει ο «κοντός», ο «κουτσός» και ο «δύσμορφος» και δεν έχει καμία σχέση το πραγματικό του όνομα, Saul το οποίο στα εβραϊκά σημαίνει «κυνηγός». Αυτοί που τον χαρακτήρισαν έτσι, ήταν γιατί τον γνώρισαν από κοντά και τον χρησιμοποίησαν για τους δικούς σκοπούς και επιδιώξεις.

Φέρεται ότι γεννήθηκε στην Ταρσό της Κιλικίας, άρα ήταν Ιουδαίος της διασποράς, δηλαδή μιλούσε και έγραφε την ελληνική γλώσσα και όπως ο ίδιος δηλώνει κατ' επανάληψιν ήταν φανατικός Ιουδαίος της αυστηράς πατρώας θρησκείας: «Περιτομή οκταήμερος εκ γένους Ισραήλ πεπαιδευμένος κατ' ακρίβειαν του πατρώου νόμου, εκ της φυλής Βενιαμίν, Εβραίος εξ Εβραίων κατά νόμον Φαρισαίος» (Φιλιπ. γ' 5).

Από τον πατέρα του είχε κληρονομήσει την ρωμαϊκή ιθαγένεια (Πράξεις κβ' 25-28). Η ρωμαϊκή ιθαγένεια πολύ σπάνια, μπορούσε να αποκτηθεί με μεγάλη δωροδοκία ή την απένειμαν για τις εξαιρετικές υπηρεσίες του προς το ρωμαϊκό κράτος. Αλήθεια, τι υπηρεσίες είχε προσφέρει η οικογένειά του; Δεν είναι πουθενά καταχωρημένη, από 3000 σελίδες των συγχρόνων του ιστορικών Σουητόνιου, Φλάβιου Ιώσηπου, Τάκιτου και Πετρώνιου έχουν διασωθεί μόλις 250.

Σε νεαρά ηλικία πήγε στην Ιερουσαλήμ και σπούδασε κοντά στον φανατικό Γαμαλιήλ, έτσι έγινε ορθόδοξος Εβραίος που υπηρετούσε με απόλυτο φανατισμό τον μωσαϊκό νόμο. Έγινε τυφλό όργανο του Σανχεδρίν και με απειλές, διώξεις και φόνους κατά των χριστιανών, πάντοτε επ' αμοιβή προσπαθούσε να σταματήσει το έργο τους (Πράξεις θ' 1 & κβ' 4-5).

Πήγαινε ως κυνηγός κεφαλών στην Δαμασκό για να οδηγήσει μία ομάδα χριστιανών στην Ιερουσαλήμ για να δικαστούν, όπως αναφέρεται τρεις φορές στις Πράξεις (θ' 1 -19, κβ' 5-16, κστ' 11-20). Η αφήγηση είναι διαφορετική και στις τρεις αναφορές, γιατί έχει γραφεί σε τρεις διαφορετικές περιόδους και από διαφορετικούς συγγραφείς, όπως όλα σχεδόν τα ιερά κείμενά τους. Άκουσε την φωνή Σαούλ, Σαούλ γιατί με διώκεις, τυφλώθηκε, σε τρεις μέρες βρήκε το φως

του κ.τ.λ. τα γνωστά και από τρομερός διώκτης έγινε ο πλέον θερμός υποστηρικτής των διωκομένων του, κατά τον Λουκά, που όπως γνωρίζεται είναι ο κύριος συντάκτης των Πράξεων που τις έγραψε 40 χρόνια αργότερα, με τις πολυάριθμες αντιφάσεις και επεμβάσεις όπως θα δούμε στην συνέχεια.

Μία λεπτομέρεια που πιθανόν δεν την γνωρίζετε. Έπεσε λιμός, μόλις άρχισε την νέα του καριέρα όταν βρισκόταν στην Αντιόχεια, και ανέλαβε αυτός με τον μαθητή του τον Βαρνάβα να κάνουν έναν μεγάλο έρανο για την ανακούφιση των χριστιανών της Ιερουσαλήμ, και μετά επέστρεψε στην Συρία (Πράξεις ι γ' 1 & προς Γαλάτ. Α' 18-21). Μετά άρχισε να ταξιδεύει πάντοτε με τον Βαρνάβα, (που τον αποκαλούσε Δία και τον εαυτόν του Ερμή [Πράξεις Παύλου και Θέκλης]).

Επισκέφθηκαν με τον Ιωάννη Μάρκο την Κύπρο και την Πέργη της Παμφιλίας όπου κήρυτταν σε συναγωγές, εκεί ο Μάρκος και ο Βαρνάβας διαφώνησαν μαζί του και τον εγκατέλειψαν, επειδή ξεκίνησε να κηρύττει στους εθνικούς, κατά παράβαση των συμφωνιών και των υποσχέσεών του, διότι οι Ιουδαίοι διαφωνούσαν ισχυρά με αυτό το σχέδιό του. Εκεί βρίσκεται η μεγάλη απόκρυψη και συσκότιση, από ποιους πήρε την εντολή να δημιουργήσει την εκκλησία μεταξύ των εθνικών-Ελλήνων; Μόλις αυτά έγιναν γνωστά στην Ιερουσαλήμ επήλθε μεγάλη αναταραχή μεταξύ των απλών Ιουδαίων, πως ήταν δυνατόν ο εθνικός να αποδεχθεί τον μεσσία και όχι τον Ισραήλ; Άρα οι εξ εθνικών προσήλυτοι έπρεπε να κάνουν την περιτομή και να τηρούν τον Μωσαϊκό νόμο.

Πως ο Σαούλ από κυνηγός κεφαλών προσχώρησε πρόσφατα στην μικρή ομάδα των Ιουδαίων οπαδών του Χριστού, να κηρύττει και να πράττει του κεφαλιού του; Έτσι άρχισε μία φαινομενική ψυχρότητα με τους απλούς Ιουδαίους και ακολούθησαν και κάποιες διώξεις γι' αυτό και τον αποκάλεσαν εξωμότη (Πράξεις κεφ. Θ, ιγ, ιδ, ιζ, ιη, ιθ, κ, & κη). Διότι πολλοί εύρισκαν την προσωπικότητά του και την ρητορική του απεχθή. Τότε ο Σαούλ αναθεώρησε σε αρκετά σημεία τον μωσαϊκό νόμο και κυρίως εμπνεύσθηκε την μετά θάνατο δικαιώση για τους προσχωρώντας και ας παρέβαιναν τον νόμο, ήταν μία πρωτότυπη πατέντα που είχε μεγάλη ανταπόκριση στο αμαθές πλήθος, «την διακήρυξη της Δικαιώσεως και την μετά θάνατον ανάσταση», όσων συλλήβδην προσχωρούσαν. Εδώ κακογράφει και αλλοιώνει τα αρχαία μυστήρια, διότι κατ' αυτόν όποιος είναι εν Χριστώ έχει εκπληρώσει τα πάντα και μετά θάνατον δικαιούται τα πάντα. Επίσης εκείνος επέτρεψε στους εθνικούς να παρευρίσκονται στις συναγωγές, αλλά να μην έχουν επαφή με τους «ειδωλολατρικούς ναούς των» (Προς Γαλάτ. β' 10).

Ένεκα αυτού διαφώνησε για δεύτερη φορά με τον Βαρνάβα και τον αντικατέστησε με τον Σίλα και άρχισε να περιοδεύει τον ελλαδικό χώρο Τρωάδα, Μακεδονία, Θράκη, Αθήνα και επί 18 μήνες προσπαθούσε να ιδρύσει εκκλησία στην ελευθεριάζουσα Κόρινθο (Πράξεις Ιζ' 22-31). Τότε τον κατήγγειλαν οι ίδιοι οι Ιουδαίοι στον Ανθύπατο της Αχαΐας (Πελοποννήσου) Γαλλίωνα + 52 και ο Ρωμαίος ανώτατος διοικητής και δικαστής τον απήλλαξε από κάθε κατηγορία, και εκείνος συνέχισε ανενόχλητα το ανθελληνικό του έργο.

Είναι η δεύτερη επίσημη εκδήλωση της ανοχής και της στηρίξεώς του από το επίσημο ρωμαϊκό κράτος η πρώτη ήταν όταν του παραχώρησαν διεθνές ρωμαϊκό διαβατήριο, ακολούθησαν και άλλες πολλές, διότι έπρεπε να ολοκληρώσει το ειδεχθές έργο του, δηλαδή την διάλυση του ανεπανάληπτου ελληνικού οικουμενικού πολιτισμού, και την επικράτηση του διεθνούς Σιωνισμού.

Αυτά τα λίγα για τον Σαούλ από τα ίδια τους τα κείμενα, που βρίθουν από ανακρίβειες και αυτοαναιρέσεις, γιατί τονίζω γράφτηκαν από διαφορετικούς, ως επί το πλείστον φανατικούς και αμαθείς ρασοφόρους και σε μεγάλες χρονικές περιόδους, εκτός και των εκατοντάδων επεμβάσεων που υπέστησαν με παπικές και αυτοκρατορικές εντολές. Τα της ζωής και το έργο του λαμπρού και μεγάλου φιλέλληνα αυτοκράτορα Νέρωνα θα αναφερθούν στο κυρίως θέμα μας.

Είναι γνωστό στους αδέσμευτους ερευνητές-μελετητές της ιστορίας, ότι δια μέσου των αιώνων, έχουν επέλθει απαλοιφές, αλλοιώσεις, προσθήκες και επεμβάσεις σε ιστορικά και χριστιανικά κυρίως κείμενα, διότι ενοχλούσαν με τις αποκαλυπτόμενες αλήθειες και τα πραγματικά γεγονότα, που είχαν λάβει χώρα, τις διάφορες ηγεσίες των εκκλησιών και των διαφόρων δογμάτων ανά τους αιώνες.

Είναι καιρός πλέον να αποκατασταθεί η ιστορική αλήθεια και η πραγματικότητα, για να μπορέσουμε να πάρουμε την οδόν της αληθείας, που οδηγεί στο φως, την γνώση και την θέωση.

Ο μυστηριώδης, ο γνωστός άγνωστος, ο παράξενος ταξιδευτής Σαούλ -κυνηγός- Παύλος πέθανε κατά τας γραφάς το + 64, σαν Ρωμαίος πολίτης με αποκεφαλισμό. Δύο όμως σημαντικοί εκκλησιαστικοί συγγραφείς, ο Ευσέβιος Καισαρείας (άγιος) και ο Ιερώνυμος (άγιος και αυτός), που πρώτος μετέφρασε στα λατινικά από τα ελληνικά την Αγία τους Γραφή, η οποία ονομάσθηκε VULGATA-ΛΑΪΚΗ και που μέχρι σήμερα είναι η επίσημη αναγνωριζομένη μετάφραση από το Βατικανό, μας

βεβαιώνουν ότι πέθανε το 67 μ.Χ. Όμως είχε συλληφθεί το 64 μ.Χ. λίγες ημέρες μετά τον εμπρησμό της Ρώμης, κατά τον οποίον μεταξύ των τεραστίων καταστροφών, κάηκαν σπουδαία και σημαντικά πολιτιστικά και θρησκευτικά μνημεία των «ειδωλολατρών» στην Ρώμη, όπως ο Ιππόδρομος, το Παλατίνο (από τον ιδρυτή της Ρώμης τον Αρκάδα Πάλλαντα), οι ναοί της Εκάτης, του Διός, του Ηρακλέους, το Πάνθεον και πολλά άλλα.

Έντεχνα τότε κυκλοφόρησε η φήμη ότι ο ίδιος ο Νέρων είχε βάλει την φωτιά, αλλά σε κάθε σοβαρό μελετητή μόνο ένα πικρό χαμόγελο προκαλεί αυτή η επικρατήσασα ψευδής φήμη.

Τουλάχιστον από αυτά που μας αφηγούνται οι αξιόλογοι ιστορικοί εκείνης της περιόδου Τάκιτος και Σουητώνιος, αποκλείεται ο Νέρων να γνώριζε ή να συμμετείχε σε αυτό το μεγάλο έγκλημα. Ο Νέρων ήταν μία λεπτή και καλλιτεχνική προσωπικότητα. Εκτιμούσε τα ιερά όλων των θρησκειών που υπήρχαν στην Ρώμη. Ήταν ο πρώτος μη χριστιανός αυτοκράτωρ που νομοθέτησε υπέρ των πτωχών και των σκλάβων. Είχε απαγορεύσει τις μονομαχίες γιατί απεχθανόταν τις αιματοχυσίες. Ανέβαλλε συνεχώς την υπογραφή της εκτελέσεως των καταδικαστικών αποφάσεων, έτσι έδινε χρόνο στους καταδικασθέντες να πεθαίνουν από φυσικά αίτια. Είχε σταματήσει όλες τις πολεμικές εχθροπραξίες για να σταματήσει το εμπόριο των σκλάβων που πλούτιζε τους συγκλητικούς. Υπήρξε πάντοτε φιλέλληνας, είχε επισκεφθεί δύο φορές την Ελλάδα όπου συμμετείχε στους Ολυμπιακούς Αγώνες, ελευθέρωσε την Πελοπόννησο και απήλλαξε για πέντε χρόνια την Ελλάδα από την φορολογία. Αυτή η φιλολαϊκή και φιλελληνική του πολιτική είχε εξοργίσει την αδίστακτη πλουτοκρατία της Ρώμης και τους φανατικούς οπαδούς της νέας αιρέσεως του Εβραιοχριστιανισμού. Αυτές οι δύο τάξεις από κοινού προετοίμαζαν την δολοφονία του, με επικεφαλής σύνδεσμό τους, τον προσωπικό του δάσκαλο Σενέκα.

Την ημέρα του εμπρησμού της Ρώμης, ο Νέρων την αναγόρευσε σε ημέρα πένθους και έκανε ό,τι ήταν δυνατόν για να ανακουφίση, να βοηθήσῃ τα θύματα και να αποκαταστήσῃ τις τεράστιες ζημιές. Επομένως για έναν σοβαρό ερευνητή της εποχής εκείνης, είναι αδύνατον να δεχθή ότι ο Νέρων διέπραξε ένα τόσο βαρύ έγκλημα, με τέτοια διαγωγή και τόσο ευγενική ψυχή.

Ο Τάκιτος μας πληροφορή ότι την ημέρα της μεγάλης συμφοράς, συναντούσες στους δρόμους περιέργους ανθρώπους με αναμμένους δαυλούς στα χέρια, που τους πετούσαν μέσα στα σπίτια για να δυναμώνουν και επεκτείνουν την

πυρπόληση.

Ποιοί ήταν óμως αυτοί που ἐσκαβαν κρυφά και áτιμα τον λάκκο του Νέρωνος; Πρώτος απ' όλους ο δάσκαλός του ο Σενέκας, ο πρώην στωικός φιλόσοφος και κρυπτοχριστιανός που σκεπτόταν με τον íδιο τρόπο óπως ο Γάλβας και ο Πισόνε και τόσοι άλλοι από τον «οίκο του Καίσαρος» (Φιλιππησίους 4, 22).

Ποιός ήταν ο αδελφός του Σενέκα; Ο Γαλλίων, ανθύπατος της Αχαΐας που δεν ανέκρινε και δεν πήρε ποτέ απολογία του Παύλου. Δεν είναι óντως παράξενο, που ενώ ο Παύλος είχε συλληφθή στην Κόρινθο, ελευθερώθηκε από τον íδιο τον Γαλλίωνα (Πράξεις 18, 12-17), δίχως τουλάχιστον να απολογηθή, με την μεσολάβηση του ελληνίζοντος Εβραίου αρχισυνάγου Σωσθένη. Δεν είναι επίσης παράξενο που ο Παύλος αλληλογραφούσε με τον Σενέκα ; Ποιοί ήταν αυτοί από τον «οίκο του Καίσαρος» που από την καρδιά της Ρώμης ἐστελναν τους αδελφικούς χαιρετισμούς στους αδελφούς των στους Φιλίππους ; Είναι οι Σενέκας, Πισόνε και Βούρος ; Και ο Επαφρόδιτος ; Δεν είναι παράξενο ο συνεργάτης και συνεταίρος στην εργασία και στον αγώνα με τον Παύλο (Φιλιππησίους 2, 25 και 4, 18) να είναι το íδιο πρόσωπο που ἔχωσε το μαχαίρι στον λαιμό του Νέρωνος, γιατί ο íδιος δεν είχε το κουράγιο να αυτοκτονήσει ;

Αλλά υπάρχει ακόμη κάτι παράξενο στην «Αποκάλυψη» του Ιωάννη: Η γυναίκα που είχε δει την μεγάλη πόλη (Ρώμη) η οποία έχει υπό την εξουσίαν της όλους τους Βασιλείς της γης...μία ημέρα θα γεμίση πληγές και θα καή από την φωτιά και κάθε καπετάνιος, οι ναύτες και όσοι εργάζονται στην θάλασσα θα δούνε τον καπνό από μακριά ενώ αυτή θα καίγεται (Κεφ. 17 και 18). Δεν προαναγγέλεται ο εμπρησμός ; Δεν πρέπει να μας διαφεύγη ότι η Αποκάλυψη είναι ένα αποκρυφιστικό βιβλίο. Διαβάζουμε στην αρχή του 13ου των Πράξεων ακόμη ένα παράξενο. «Ήσαν στην κοινότητα της Αντιοχείας προφήτες και διδάσκαλοι δηλαδή ο Βαρνάβας, ο Συμεών ο αποκλεισθείς Νίγερ, ο Λούκιος ο Κυρηναίος, ο Μαναήν παιδικός σύντροφος του Τετράρχη Ηρώδη Αγρίππα και ο Παύλος». Ο Μαναήν ήταν εκείνος που κατά τον εμπρησμό της Ρώμης το 64, ξεσήκωσε τους εθνικιστές-ζηλωτές Εβραίους της Παλαιστίνης σε εξέγερση.

Συνδέοντας óλα αυτά τα ονόματα με τα γεγονότα, οδηγούμεθα στο παράξενο συμπέρασμα ότι η σύλληψη του Παύλου και η μεταφορά του στην Ρώμη, ήταν μέρος ενός καλά οργανωμένου σχεδίου που σκοπό είχε την ανατροπή του φιλέλληνα Νέρωνα δια της πυρπολήσεως της Ρώμης και την ανόρθωση των Εβραίων στην Ιερουσαλήμ. Τα γεγονότα μιλάνε μόνα τους. Ενώ τον συνέλαβαν

στον ναό του Σολομώντος και κινδύνευε η ζωή του (Πράξεις 21, 22-23), ο Ρωμαίος χιλίαρχος δήμαρχος της πόσεως Κλαύδιος Λυσίας με όλη του την στρατιωτική δύναμη, επενέβη για να τον πάρη από τα χέρια των Εβραίων.

Τώρα αυτός ήταν ελεύθερος μέσα στην «φυλακή». Ενώ απ' έξω ο λαός κραύγαζε εναντίον του, ο δήμαρχος Λυσίας του επιτρέπει να ομιλή με στρατιωτική προστασία. Τώρα ο Παύλος αν και ήταν φυλακισμένος, αισθάνεται άνετα. Ο ανιψιός του Περσίνος, γιος τής αδελφής του, τον επισκέπτεται δίχως καμία δυσκολία στην φυλακή και τον πληροφορεί ότι οι Ιουδαίοι ορκίσθηκαν να τον σκοτώσουν (Πράξεις 13 - 14). Ο Παύλος κάλεσε τον εκατόνταρχο και του είπε να οδηγήση τον ανιψιό του στον χιλίαρχο για να τον πληροφορήση κάτι σημαντικό.

Αφού τον άκουσε ο χιλίαρχος, είπε στον νεαρό να μην πη σε κανέναν άλλον την πληροφορία του. Κατόπιν κάλεσε δύο εκατόνταρχους και τους διέταξε να σχηματίσουν ένα σώμα από 200 στρατιώτες, 70 ιππείς και 200 τοξότες για να μεταφέρουν τον Παύλο στις εννέα το βράδυ, ώστε να μη το καταλάβουν οι κατήγοροί του, από την Ιερουσαλήμ στην Καισάρεια της Παλαιστίνης, που απέχουν περίπου 200 χιλιόμετρα, και αυτό για να φθάση σώος και ασφαλής και να τεθή υπό την κρίση του Ρωμαίου κρατίστου ηγεμόνα Φήλικα. Ο Κλαύδιος Λυσίας συνέταξε επιστολή με όλο το ιστορικό του Παύλου προς τον Φήλικα (Πράξεις 13, 23 - 27). Επίσης είναι παράξενο ότι ο φυλακισμένος Παύλος γνώριζε με λεπτομέρειες το περιεχόμενο του εμπιστευτικού φακέλου που μετέφεραν οι εκατόνταρχοι στον ηγεμόνα.

Μετά από πέντε ημέρες έφθασε ο αρχιερέας Ανανίας με τους προύχοντες στην Καισάρεια, ο Παύλος εν τω μεταξύ διέμενε στο Πραιτώρειο. Συνάντησαν τον Φήλικα και ο ρήτωρ Τερτύλλος ιστόρησε το κατηγορητήριο παρόντος του Παύλου, ειπών μεταξύ των άλλων ότι «ο άνθρωπος αυτός είναι λοιμός που κινεί σε στάση τους Ιουδαίους σε όλον τον κόσμο, αφού προσπάθησε να βεβηλώσῃ και το ιερόν του Ναού, και σύμφωνα με τον νόμο μας τον κρίναμε. Άλλα επενέβη ο Λυσίας με πολύ βία και μας τον πήρε από τα χέρια μας» (Πράξεις 24, 1-9) .

Στην απολογία του ο Παύλος, σαν καλός Φαρισαίος, τονίζει ότι λατρεύει τον Θεό των πατέρων του, κατά την κατήχηση που έχει πάρει, που αυτοί ονομάζουν πίστη και ότι αυτή είναι σύμφωνα με τον νόμο και έχει αποκαλυφθεί από τους προφήτες, δηλώνει ότι έχει την ελπίδα του στον Θεό των προφητών και ότι θα υπάρξη μία ανάσταση δικαίων και αδίκων (Πράξεις 24, 14-15).

Γιατί στην επίσημη απολογία του δεν κάνει καμία αναφορά ότι είναι οπαδός και κήρυκας της τριαδικότητας του Θεού; Γιατί δεν αναφέρεται στον μονογενή Υιό και στο Άγιο Πνεύμα;

Ο Φήλικας δεν τον ελευθέρωσε αμέσως, λέγοντας ότι ήθελε να μάθη περισσότερα από τον χιλίαρχο όταν αυτός θα πήγαινε στην Καισάρεια. Δίνει όμως εντολή στον εκατόνταρχο να παραμείνη υπό κράτηση ο Παύλος και να τυγχάνη «διευκολύνσεων» για να μπορούν οι φίλοι του να του συμπαρίστανται και να τον συντρέχουν (Πράξεις 24, 23-24). Το πιο παράδοξο είναι ότι ο Φήλικας συνοδευόμενος από την σύζυγό του, τον επισκεπτόταν συχνά. Ο παράξενος περιορισμός διήρκεσε δύο χρόνια, διέδωσαν ότι τάχα ο Φήλικας ήθελε χρήματα για να τον ελευθερώση.

Αλλά από που ο Παύλος μπορούσε να έχῃ χρήματα; Μήπως από το εμπόριο των σκηνών, που χρόνια το είχε σταματήσει; Ποιοί ήταν αυτοί που τον υπηρετούσαν και με τι χρήματα τους πλήρωνε για δύο και πλέον χρόνια;

Εν τω μεταξύ ο Φήλικας αντικαταστάθηκε από τον Πόρκιο Φέστο και οι Ιουδαίοι όμως δεν είχαν ξεχάσει τον Παύλο. Παρά την περίεργη «απολογία» του, δεν είχαν ικανοποιηθεί, παρουσιάσθηκαν στον νέο κράτιστο ηγεμόνα Φέστο και του ζήτησαν να τον στείλη πίσω στην Ιερουσαλήμ για να δικαστή. Αυτή την φορά επικεφαλής των Ιουδαίων προυχόντων είναι ο αρχιερέας Ανανίας. Τι συμβαίνει όμως εδώ; Μέχρι χθες ο Παύλος, ο φανατικός Φαρισαίος Σαούλ=διώκτης στην εβραϊκή, ήταν το καταδιωκτικό και εκτελεστικό τους όργανο

Η κράτησή του ήταν φαινομενική και ενορχηστρωμένη όπως φαίνεται, γιατί μέχρι χθες ήταν ένα πιόνι τους. Ο νέος ηγεμόνας πληροφορήθηκε και καθοδηγήθηκε από τον απερχόμενο, έτσι απέρριψε το αίτημα των Ιουδαίων και επέτρεψε στον Παύλο να συναντηθή και να μιλήση ελεύθερα με αυτούς. Το πλέον περίεργο στην υπόθεση αυτή είναι ότι το βασιλικό ζεύγος Ηρώδη Αγρίππα και Βερνίκης, βρέθηκαν τυχαία ίσως, στην Καισάρεια και παρεχώρησαν μία επίσημο ακρόαση στον Παύλο. Την επομένη, ο Αγρίππας και η Βερνίκη με μεγάλη συνοδεία, πήγαν στην αίθουσα ακροάσεων, συνοδευόμενοι από όλες τις αρχές (Πράξεις 25 -23).

Προς τι τέτοια μεγαλοπρέπεια και τιμή για μία «κοινωνική» πληγή που παρακινεί τους Ιουδαίους σε όλον τον κόσμο να εξεγερθούν; Είναι μήπως ο Σενέκας ανακατεμένος σ' αύτήν την υπόθεση; Δεν είναι παράξενο ένας βασιλιάς να συνδιαλέγεται κατ' επανάληψη με τον «οικουμενικό ανατροπέα του» και να του

λέει «αστειευόμενος», για «λίγο ακόμη και θα με έπειθες να με κάνεις χριστιανό» (Πράξεις 26, 28). Ενώ η όλη δικαστική ατμόσφαιρα ήταν υπέρ του Παύλου, εκείνος έριξε το γάντι. Ζήτησε να δικασθή από το αυτοκρατορικό δικαστήριο στην Ρώμη γιατί ήταν Ρωμαίος πολίτης. Τίτλος πολύ τιμητικός που τον είχαν απονήμει στον πατέρα του ή σε αυτόν; Για εξαίρετες υπηρεσίες στην Ρώμη.

Το ζήτησε αυτό γιατί είχε καταλάβει ότι ήταν η κατάλληλη στιγμή να ελευθερωθή από ένα ανώτερο δικαστήριο και να βρεθή στην καρδιά της αυτοκρατορίας και να εφαρμόση τα σχέδιά του. Ο Αγρίππας είπε στον Φαίστο: «Αυτός θα μπορούσε να ελευθερωθή εάν δεν είχε προσφύγει με την έφεσή του στον Καίσαρα» (Πράξεις 26, 32).

Δηλαδή η έφεση του απέκλεισε την απελευθέρωσή του... Στην Ρώμη δεν γνώριζε μόνο τους Σενέκα, Πισόνε, Βούρο, Γάλβα, Επαφρόδιτο και τόσους άλλους από τον οίκο του Καίσαρος, ήταν σε επαφή επίσης και με άλλες σημαίνουσες προσωπικότητες που τους μνημονεύει στις επιστολές του: «Χαιρετίστε τους οικείους του Αριστόβουλου, χαιρετίστε τον συγγενή μου Ηρωδίωνα, και εκείνους του οίκου του Ναρκίσσου» (Ρωμαίους 16, 10-12).

Με αυτές τις προϋποθέσεις ο Παύλος μεταφέρθηκε στην Ρώμη. Το ταξίδι του ήταν μακρύ, περιπετειώδες και ναυάγησε αρκετές φορές (Πράξεις 27-28). Όταν το πλοίο προσάραξε σε μία νησίδα της Μάλτας, η φρουρά του φοβούμενη να μη δραπετεύσουν οι μεταγόμενοι, σκέφθηκε να τους σκοτώσῃ όλους. Άλλα ο εκατόνταρχος είχε οδηγίες να τον προστατεύῃ και να τον πάη οπωσδήποτε στην Ρώμη, δεν τους το επέτρεψε. Τρεις μήνες αργότερα ο Παύλος ήταν στην Ρώμη.

Και στην Ρώμη αρχίζει μία νέα σειρά παραδοξοτήτων που αφορούν την εκεί παραμονή του, περιορισμένος και σε αναμονή της κρίσεως του δικαστηρίου, περνάει τρία ολόκληρα χρόνια σε σπίτι που είχε ενοικιάσει, δέχεται όλους όσους ήθελε δίχως καμία απαγόρευση ή περιορισμό (Πράξεις 28, 30). Μέχρι σήμερα δεν έχει αποκαλυφθεί ποιός πλήρωνε το ενοίκιο και όλες τις δαπάνες διαβιώσεώς του. Με πλήρη ελευθερία προσκαλεί στο σπίτι του τους εξέχοντας Ιουδαίους που κατοικούσαν στην Ρώμη (Πράξεις 28, 17-20). Άλλα οι Ιουδαίοι είχαν μεταφερθεί βιαίως στην Ρώμη, ήσαν μήπως οι σκλάβοι της «οικίας του Καίσαρος»; Ποιός είχε φροντίσει να τοποθετηθούν εκεί και τι εντολές είχαν πάρει; Γιατί ένας υπόδικος να θέλη να συναντά ειδικά αυτούς; Οι Πράξεις αναφέρουν ότι στούς προσκεκλημένους του είπε ότι εκείνη την περίοδο ήταν αλυσσοδεμένος εξ αιτίας «της ελπίδος του Ισραήλ». Τι ακριβώς σήμαινε αυτή «η ελπίδα» ειδικά για τους

συνομιλητές του, μήπως την ανάσταση των νεκρών ή την ανάσταση του λαού και του έθνους από τον ρωμαϊκό ζυγό; Δηλαδή όταν οι ταξιδιώτες προς τους Εμμαούς με επικεφαλής τον Παύλο, ομιλούν για τον Ιησού ότι αυτός ήταν το πεπρωμένο της απελευθερώσεως του Ισραήλ, εννοούσαν ότι θα κληρονομούσαν τον παράδεισο;

Όταν ο Παύλος λέει στους Ιουδαίους ότι πάει να δικαστή εξ αιτίας της «ελπίδος του Ισραήλ» δεν είναι σαν να τους έλεγε ότι είναι ένας Ζηλωτής κρατούμενος ; Ένα ακόμη παράξενο στοιχείο, όταν οι προύχοντες των Ιεροσολύμων εξοργισμένοι από όσα τους έλεγε τον καταδίκασαν με την ποινή του θανάτου, γιατί δεν τον λιθοβόλησαν όπως έκαναν με τον Στέφανο; Τι είδους καταδίκη ήταν αυτή που δεν εκτελέστηκε; Οι Πράξεις αναφέρουν ότι οι Εβραίοι της Ρώμης δεν γνώριζαν τίποτε για την άφιξή του στην πόλη (28, 21) αγνοώντας ότι προηγουμένως αναφέρουν ότι τον περίμεναν στην είσοδο της Ρώμης με τιμές (28, 15). Επίσης αναφέρουν ότι έμεινε «φυλακισμένος» για δύο χρόνια.

Η αυτοκρατορική δικαιοσύνη ήταν τόσο αργή; Και γιατί η περιγραφή διακόπτεται τόσο απότομα; Ο κραταιότατος Θεόφιλος δεν είχε την περιέργεια ή και την αγωνία να μάθη τι τέλος είχε ο Παύλος; (Ο Λουκάς ήταν μαθητής του Παύλου και τον ακολούθησε στο ταξίδι του από την Καισάρεια στην Ρώμη. Ο Θεόφιλος ήταν από την ανωτάτη κοινωνική τάξη και πολύ πλούσιος. Προσηλυτίσθηκε στον Χριστιανισμό από τον Λουκά και χάριν αυτού ο Λουκάς έγραψε το Ευαγγέλιο του και τις Πράξεις των Αποστόλων. Ο Θεόφιλος ήταν προστάτης του Παύλου και του Λουκά. Γιατί όμως απότομα αποσιωπάται από τα κείμενα και δεν ξαναβρίσκομε το όνομά του πουθενά;).

Όλες αυτές οι παράξενες συμπτώσεις μας οδηγούν να κάνουμε την «αμαρτωλή» σκέψη ότι ο Παύλος είχε σχέση με τον εμπρησμό της Ρώμης και γι' αυτό φρόντισε να πάη στην Ρώμη, ενώ μπορούσε όπως είδαμε να ελευθερωθή αφού η διεθνικότητά του ήταν το άλλοθί του. Μπορούμε να πούμε ότι οι άνθρωποί του που κατοικούσαν στην Ρώμη, τον είχαν «ελευθερώσει».

Γεγονός αναμφισβήτητο είναι ότι υπήρξε ένα προκαθορισμένο σχέδιο και θα ήταν εύκολο να οργανωθή μία «φυγή» του μετά από τον πανικό που θα επακολουθούσε από τον εμπρησμό. Άλλα οι αλήθειες βγαίνουν δύσκολα και με το σταγονόμετρο, λόγω του γεγονότος ότι τα κείμενα της Καινής Διαθήκης έχουν αλλοιωθεί κατ' επανάληψη για να εξυπηρετήσουν άνομους και δογματικούς σκοπούς των φανατικών. Ο Παύλος δραπέτευσε και αναχώρησε εσπευσμένα για να κρυφτή στην

Τροία, όπου και συνελήφθη σαν συνεργός και συνένοχος των εμπρηστών και μεταφέρθηκε κατεπειγόντως στην Ρώμη. Ο χρόνος της παρουσίας του Παύλου στην Ρώμη και ο εμπρησμός της συμπίπτουν και με την σιγή - απόκρυψη αυτού του τρομερού συμβάντος εκ μέρους των Πράξεων, είναι τυχαίο ή παράξενο και τι σημαίνει;

Διαβάζομε ένα μέρος από την τελευταία επιστολή του, που έστειλε από την Ρώμη στον φίλο του Τιμόθεο που βρισκόταν στην Έφεσο. (Δευτέρα προς Τιμόθεο 1, 3-8): «*Δοξάζω τον Θεό γιατί τον υπηρέτησα πάντοτε με αγνή συνείδηση όπως οι πρόγονοι μου... Δεν ντρέπομαι για το μαρτύριο του Κυρίου μας ούτε και για μένα που είμαι αλυσσοδεμένος για εκείνον*».

Εδώ διασαφηνίζει ότι η πίστη του στον Θεό είναι αυτή που διδάχτηκε από τους προγόνους του και ότι ο Θεός είναι ο προστάτης και ελευθερωτής του εβραϊκού λαού. Από τον Τιμόθεο ζητεί να μη ντρέπεται για τον Ιησού που καταδικάσθηκε σαν πολιτικός εγκληματίας και να μην ντρέπεται ούτε και για εκείνον που βρίσκεται «αλυσσοδεμένος» στην Ρώμη. Γιατί μπορεί ένας πιστός μαθητής να ντρέπεται για τον δυστυχούντα μεγάλο διδάσκαλό του;

Ποιά υπήρξε η πραγματική κατηγορία που του απαγγέλθηκε κατά την δευτέρα σύλληψή του στην Ρώμη, που έκανε τους μαθητές και τους συνεργάτες του να ντρέπονται; Αποκαλύπτεται δια βραχέων. Πρέπει αυτός να ήταν ο λόγος για τον οποίον τον εγκατέλειψαν ο Φίγγελος, ο Ερμογένης, όλοι της Ασίας, ο Δήμος, ο Κρεσσέντε και άλλοι ενώ ο Αλέξανδρος ο Χαλκουργός, του προξένησε πολλά δεινά (1, 15-4, 9-16). Όμως ποιά δεινά ; Λέει ότι τον εγκατέλειψαν μετά την πρώτη απολογία του. Δηλαδή τα άτομα που τον εγκατέλειψαν ήσαν και οι μάρτυρες υπερασπίσεώς του, που τους είχε πάρει μαζί του από την Καισάρεια στην Ρώμη. Πως λοιπόν δεν αναφέρονται στις πράξεις κατά την περιγραφή του ναυαγίου;

Η φράση «*η πρώτη μου απολογία*» έχει προστεθεί (ως συνήθως) από κάποιον μεταγενέστερα. Όταν για τον Παύλο όλα πήγαιναν καλά, δηλαδή του είχαν επιτρέψει να ενοικιάσῃ σπίτι, να δέχεται ελεύθερα όποιον ήθελε και να απολαμβάνη μία ελευθερία πρωτόγνωρη για έναν υπόδικο, πως και αλλάζουν έτσι απρόοπτα τα πράγματα και σώζεται από το στόμα του λέοντος; (4 - 17). Εφ' όσον ήταν Ρωμαίος υπήκοος δεν μπορούσε να γίνη βορά των λεόντων, γιατί όμως κάνει μνεία μία τέτοια ανακρίβεια; Ενώ ο συντάκτης-τες των πράξεων είναι τόσο ακριβολόγοι, για όλες τις συλλήψεις του Παύλου, γιατί το αποσιωπούν αυτό; Μετά τον εμπρησμό εγκατέλειψε τον περιορισμό και έφυγε αμέσως κρυφά για την Τροία,

εκεί κρύφτηκε στο σπίτι του Κάρπου.

Ότι τις φωτιές τις έβαλαν οι χριστιανοί και ότι αρχηγός τους ήταν ο Παύλος, έγινε δεκτό από την διοίκηση αμέσως. Έτσι ενήργησαν κεραυνοβόλα και με βίαιο τρόπο τον συνέλαβαν και τον μετέφεραν στην Ρώμη. Να γιατί εγκαταλείφτηκε από φίλους και συντρόφους.

Ο Παύλος παρακαλεί να έλθη στην Ρώμη ο Τιμόθεος, και να του φέρη και τον χιτώνα του (4 - 13). Κατά τις πράξεις και τις επιστολές του, έχουν περάσει τουλάχιστον δέκα χρόνια από την διαμονήν του στην Έφεσο με τον Τιμόθεο. Πως δικαιολογείται και τι συμβαίνει και μετά τόσα χρόνια θυμάται τα έντυπά του και τον χιτώνα που ήταν παρατημένα τόσον καιρό;

Ας θυμηθούμε για λίγο, τον Σουητώνιο που αναφέρει ότι πολλοί και αξιόλογοι άνθρωποι έβλεπαν διάφορα άτομα να κρατούν αναμμένους δαυλούς, δεν επενέβησαν όμως, γιατί όλοι αυτοί ήσαν σκλάβοι του αυτοκράτορος. Κατά τύχη ίσως ήταν «οι άγιοι του Αυτοκρατορικού οίκου» (Φιλιππησίους 4, 22). Μέχρι σήμερα έχουν καταφέρει να πείσουν την πλειοψηφία του κόσμου ότι την φωτιά την έβαλε ο «παράφρων» Νέρων που ήταν παθιασμένος με την ποίηση. Διέδωσαν με επιτυχία ότι έκαψε την Ρώμη για να δη πως τάχα καιγόταν η Τροία και να εμπνευσθή και εκείνος ένα ποίημα αριστούργημα, όπως ο Όμηρος την Ιλιάδα (Άρα ο Όμηρος, κατά τους χριστιανούς του 64 μ.Χ., είχε παραστεί αυτόπτης μάρτυς του εμπρησμού της Τροίας. Πόσα στοιχεία μας έχουν στερήσει ...).

Όμως είναι γνωστό ότι οι πρώτοι που έσκαβαν τον λάκκο του Νέρωνος ήταν η ίδια του η μάνα και ο πλέον έμπιστος, ο δάσκαλός του ο Σενέκας. Δεν πρέπει να λησμονούμε ότι οι χριστιανοί έκαψαν κατ' επανάληψη την Βιβλιοθήκη της Αλεξανδρείας, δύο φορές την Αγία Σοφία, ότι σκότωσαν με τον πλέον βάρβαρο και ειδεχθή τρόπο και έκαψαν το σώμα της μεγάλης Αλεξανδρινής φιλοσόφου και μαθηματικού Υπατίας.

Και τέλος ότι επί αιώνες, μαυροφορεμένες φιγούρες (στην αρχή ήσαν Εβραίοι, που με την πάροδο του χρόνου είχαν μετεξελιχθεί με τον προσυλητισμό σε όργανά τους οι Χριστιανοί, γιατί διατηρούσαν ένα βαθύ μίσος κατά των Ελλήνων, των Ρωμαίων και των έργων του πολιτισμού των), περιφερόταν στον ευρύ ελληνικό χώρο, έχοντας στο ένα χέρι δαυλούς και στο άλλο σφυριά, έκαιγαν και έσπαζαν κάθε τι το ελληνικό -ειδωλολατρικό κατ' αυτούς.

Ο Ρωμαίος ιστορικός Τάκιτος αναφέρει ότι ο εμπρησμός της Ρώμης έγινε τον

Ιούλιο του 64 και ότι την ημέρα αυτή ο Νέρων απουσίαζε γιατί ήταν στην γενέτειρά του, το Άντζιο. Αλλά από τις μυστικές επιστολές του Σενέκα διαβάζουμε ότι η πυρπόληση ξέσπασε τον Μάρτιο του 64.

Το ποιός λέει την αλήθεια, συμπεράνετε το εσείς αγαπητοί αναγνώστες. Γνωρίζομε ότι τον Μάρτιο του 64, ο φίλος και συνεργάτης του Παύλου Μαναήν ο οποίος ήταν σύντροφος του Ηρώδου του Τετράρχου (Πράξεις 13, 1-2) κήρυξε την επανάσταση κατά των Ρωμαίων. Λοιπόν πότε κάψανε την Ρώμη; Ασφαλώς τον Μάρτιο του 64. Μπορούμε να δεχθούμε ότι ο Τάκιτος το λησμόνησε; Όχι μετ' επιτάσεως, γιατί κάποιο χέρι (όπως τόσες άλλες φορές) διόρθωσε το κείμενο του Τάκιτου, ούτως ώστε η εβραϊκή εξέγερση να μη συμπέσῃ με τον εμπρησμό της Ρώμης. Γιατί αρχηγός της εξέγερσης ήταν ο Μαναήν. Όταν όμως «διόρθωναν» τον Τάκιτο, οι πλαστογράφοι αγνοούσαν τα γραπτά του Σουητώνιου, κατά τα οποία ο Νέρων τον Ιούλιο του 64 βρισκόταν στην Ολυμπία για να συμμετάσχῃ στους Ολυμπιακούς αγώνες. Είναι γνωστό ότι ετελούντο ανά τετραετία και κατά τον μήνα Ιούλιο.

Τέλος δε, από τα πλέον παράδοξα είναι ότι ο φίλος του Παύλου Λουκάς, που τον συνόδευσε από την Καισάρεια έως την Ρώμη και παρέμεινε μαζί του όλον τον χρόνο, δεν αυτοαναφέρεται στις Πράξεις, που είναι δικό του έργο, αλλά ούτε πουθενά αλλού, γιατί όλα αυτά αποσιωπούνται; Η μήπως αφαιρέθηκαν;

Κλείνοντας αυτήν την έρευνα-μελέτη των αναμφισβήτητων στοιχείων, πρέπει να σημειώσουμε ότι ο Παύλος είχε γαλουχηθεί από το «μεσσιανικό κίνημα», δηλαδή αυτό που οι Σικάριοι (μαχαιροβγάλτες-ζηλωτές) δεν κατόρθωσαν πριν κάποια χρόνια να επιτύχουν, ο Παύλος το εκτέλεσε με δογματικό - θρησκευτικό - φιλοσοφικό τρόπο και με αλληγορική μέθοδο και επιτηδειότητα, εμβολιάζοντας την Εβραϊκή χίμαιρα στην ελληνολατινική πραγματικότητα.

Ο Παύλος είναι ο φανατικός μεσσιανικός ζηλωτής που αγωνίστηκε για το εβραϊκό όραμα που συνίστατο στην απελευθέρωση του λαού του και την υποταγή όλου του κόσμου σ' αυτόν διά του Γιαχβέ.

Ο Παύλος σαν καλός Φαρισαίος, ήταν ο εκφραστής, με κάθε μέσον, του καθαρού Εβραϊσμού. Ο Εβραϊσμός με τον Παύλο εκδικείται τον Ελληνισμό, εξ αιτίας της ανωτερότητός του σε όλους τους τομείς. Ο Εβραϊσμός πάντοτε μισούσε και υπολόγιζε σαν μεγαλύτερο εχθρό του τον ελληνικό πολιτισμό και τις επιτεύξεις του, αυτό αποδεικνύεται από τα επίσημα γραπτά τους, τουλάχιστον από τον 7ο

αιώνα π.Χ. Γιατί η δύναμη του Ελληνισμού βασίζεται στην γνώση, στην ελευθερία του πνεύματος και της συνειδήσεως και όχι σε μία τυφλή πίστη. Όταν οι Εβραίοι μιλούσαν για παγανιστές και ειδωλολάτρες, εννοούσαν τους Φιλισταίους-Έλληνες, τον πολιτισμό τους και τις φιλοσοφικο-θρησκευτικές αντιλήψεις των.

Ο Παυλισμός δεν είναι ο πρώτος ιδεαλιστικός Χριστιανισμός. Ο Παύλος πρόδωσε, πλαστογράφησε και αλλοίωσε τον Χριστό και δεν θα είχε επιβληθεί στον ελλαδικό τουλάχιστον χώρο, εάν οι Ρωμαίοι δεν είχαν υποδουλώσει, μόνον διά των όπλων, τους Έλληνες.

Η εβραϊκή επικράτηση ήταν τηλε-εντελόμενη, ο Παύλος έπαιξε τον ρόλο της ωρολογιακής βόμβας στα θεμέλια του Ελληνισμού και του πολιτισμού των. Αυτόν τον ελληνικό πολιτισμό και το αδάμαστο πνεύμα του, που ελεύθερο και άσπιλο θαυμάστηκε, όπως αναφέρουν, από τον Ιησού, ο Παύλος τον ρύπανε.

Ο Χριστιανισμός του Ιησού και ο «Χριστιανισμός» του Παύλου είναι δύο λέξεις που ηχούν το ίδιο, αλλά είναι εντελώς διαφορετικού περιεχομένου και ουσίας.

Και κάτι σημαντικό, ο Ιησούς δεν εξήγγειλε και ούτε δημιούργησε καμία θρησκεία, ο Παύλος λανσάρισε και δημιούργησε την νέα εβραϊκή αίρεση, η οποία πρέπει να ονομάζεται Παυλισμός και όχι Χριστιανισμός.

Ελευθέριος Διαμαντάρας

Ερευνητής - Μελετητής

Ιστορίας - Φιλοσοφίας